

Benárd Ágost népjóléti és munkaügyi miniszter, valamint Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter 1920. június 4-én 16 óra 30 perckor, a versailles-i Nagy-Trianon palotában aláírta a magyarságra kényszerített békeszerződést. Minden további kommentár nélkül álljanak itt a pusztá tények:

Ország(rész)	Terület (km ²)	Terület (%)	Lakosság (fő)	Lakosság (%)	Ebből nem „államalkotó” (fő)	Ebből magyar (fő)
A Szent Korona országai (Magyarország és Horvát-Szlavónország együtt)	324 411	100	20 886 487	100	10 835 912	10 050 575
Magyarország	282 870	87,195	18 264 533	87,45	8 310 363	9 954 170
Erdély (Romániához)	103 093	31,78	5 265 000	25,21	2 465 000	1 664 000
Délvidék, Dravaköz, Muraköz, Muravidék és Horvát-Szlavónország (a Szerb-Horvát-Szlóven Királysághoz Jugoszláviához)	62 092	19,14	4 122 000	19,735	1 366 000	562 000
Felvidék és Kárpátalja (Csehszlovákiához)	61 633	18,9	3 576 000	17,12	1 874 000	1 072 000
Alpokalja (Ausztriához)	4 020	1,24	358 000	1,714	126 000	26 000
Árva és Szepes vármegyék részei (Lengyelországhoz)	589	0,18	24 000	0,115	9 000	1 000
Fiume (Olaszországhoz)	21	0,000065	50 000	0,239	22 000	7 000
A megszálló országokhoz együttesen	231 448	71,345	13 395 000	64,13	5 862 000	3 332 000
Csonka-Magyarország	92 963	28,655	7 516 000	35,87	798 000	6 718 000

József Attila

Nem! Nem! Soha!

*Szép kincses Kolozsvár, Mátyás büszkesége
Nem lehet, nem soha! Oláhország éke!
Nem teremhet Bánát a rácnak kenyeret!
Magyar szél fog fújni a Kárpátok felett!*

*Ha eljő az idő – a sírok nyílnak fel,
Ha eljő az idő – a magyar talpra kel,
Ha eljő az idő – erős lesz a karunk,
Várjatok, Testvérek, ott leszünk, nem adunk!*

*Majd nemes haraggal rohanunk előre,
Vérkeresztet festünk majd a határkőre
És mindent letiprunk! – az lesz a viadal!! –
Szembeszállunk mi a poklok kapuival!*

*Bömbölve rohanunk majd, mint a tengerár,
Egy csepp vérig küzdünk s áll a magyar határ
Teljes egészében, mint nem is oly régen
És csillagunk ismét tündöklik az égen.*

*A lobogónk lobog, villámlik a kardunk,
Fut a gaz előlünk – hisz magyarok vagyunk!
Felhatol az égig haragos szózatunk:
Hazánkat akarjuk! Vagy érte meghalunk.*

*Nem lesz kisebb Hazánk, nem egy arasszal sem,
Úgy fogsz tündökölni, mint régen, fényesen!
Magyar rónán, hegyen egy kiáltás zúg át:
Nem engedjük soha! Soha Árpád honát!*

1922 első fele

1920. június 4.–2010. június 4.

90 éve...

Három emberöltő telt el azóta, hogy a véres világháborút a győztesek békediktátuma lezárta. Európa máig sem tudott kigyógyulni a hamis béke okozta sebekből. A nagyszüleink elszenvedte, szüleink megszenvedte, létünket igazságtalanságával máig mérgező béke okozta sebeket szenvedik a sérültek, szenvedik a kedvezményezettek is. Nincs igazi békénk, ki tudja, lesz-e a közeli jövőben, lesz-e valaha?

Békét adok Nektek! Az én békémet adom Nektek. Nem azt, amit a világ ad, adom Én Nektek! Jézus búcsúszavai ezek: az Ő békéjét és a Vigasztalót ígéri övéinek, mikor végleg távozik körükből.

Emlékezzünk! Hogyan fordultak „a boldog békeidők” a véres háborúba?

Folyt ehhez aknamunka a bajban nyereséget keresők részéről, rejtve, mérget keverve, hintve. Segítette azt részünkről hetyke gög táplálása, kivagyiság mutogatása, „süvegelje meg a magyart” követelése. Cserépedénylétünk (óvott tőle Széchenyi) minden más, szomszédos, kisebb-nagyobb edénnyel összekocantása. „Csak magyarul tudok, ha rajtam a mente!”

Én nyelvem – Te nyelved ütköznek! Én kertem – Te kertet Összeérnek! Én Istenem – Csak az enyém – engem áld csak! Ahol házam, ott a hazám – otthon nekem, de csak nekem: törvényt ott én szabok csupán! Jöhet oda bármely népből bárki – csak ha jó magyarrá lesz, akkor maradhat...

István király arra tanított, hogy erőt hoz az országba az odajövő más nyelvű, más szokású idegen – ha otthont ad neki az ország cserébe azért, amit hozott. A 15. század magyarja, először Európában, rájött, hogy a mi Istenünk mindnyájunké, akik magunk módján, hittel tiszteljük, áldjuk. A török távozása után pusztán maradt ország minden dolgos kéz munkáját örömmel fogadta, védte, elismerte.

Aztán az új közös vetésbe bekerült a viszály, az irigység, az önzés konkolya. Elfeledtük, elfeledték ők is, hogy enyém a kertem, övé a kertje, de közös az utca. Az én nyelvem is, az ő nyelve is megértést szolgálni hivatott. Házam az én váram, házad a Te várad, de a mi hazánkban állnak, az óvja mindkettőt.

Ha szétszaggatjuk a hazát, ha ki-ki vinni akarja a részét, mindenki veszíteni fog azon.

A létező ellentéteket a háború alatt az ellenség örömmel táplálta, növelte. A mi gyengeségünk az ő erejét szolgálta. Beérett a viszály vetése, a vérrel öntözött vetés.

Nagyszüleim a Bánátban születtek, éltek. Édesanyám Temesvárott, onnét üzték el őket a csonka hazába. Ha új otthont talált is Gyónon, soha nem feledte, feledhette a régit. A két háború közötti magyar politika kulcskérdése volt a rajtunk megesett igazságtalanság rendezése, a békétlenséget okozó béke felülvizsgálata, revíziója.

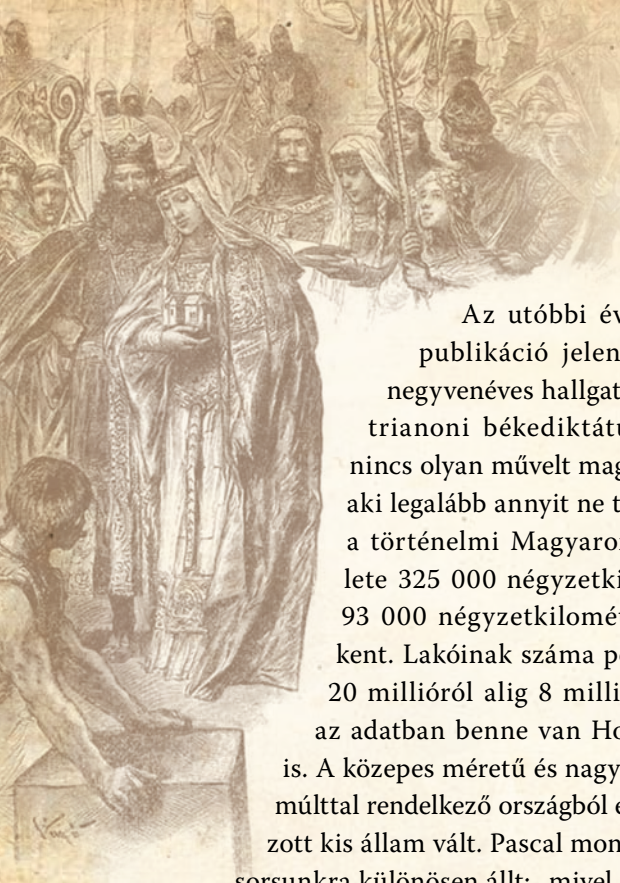
Új bűnök, magahitt, gögös szövetségesek, a nemzeti közvélemény érzéketlensége együtt okozták, hogy harcunk a magunk igazságáért sikertelen maradt, sőt a második nagy háború még rontott is kiszolgáltatott helyzetünkön. Már nem csak az idegen üzte ki otthonaikból magyar testvéreinket, kiűzték bennünket abból itt a hazában is, hamis ideológia tételeivel tüzelve egymás ellen a honn maradt magyarokat, feledtetve velük a megnehezült sorsban szenvedő, határon túli testvéreinket.

Megcsillant a reménye a rendszerváltás után, Európa közösségébe való meghívatusunk során annak, hogy a trianoni határon át az államalkotó magyar nép egyes csoportjai új nemzeti egységben találhatnak egymásra. Néhány éve a nem szerencsés pillanatban kierőszakolt népszavazás megmutatta, hogy a jólétet minden fölé helyező gondolkodás korántsem teszi egységessé a nemzetet a találkozás céljának megvalósítását elsősorban kereső politika elfogadásában.

Kilencven év telt el, kilencven nehéz, ellentmondásos, küzdelmes év. Emlékezzünk és ne feledjük: határainkon túl magyarok, jó magyarok, sorsüldözte testvéreink élnek és várják tőlünk a testvéri kéznyújtást! Legyen Európa valóban mindnyájunk közös otthona, közös nemzeti létünk kerete, tudatos összetartozásunk megvalósulásának színtere!

Zlinszky János

A magyar katolikus egyház

Az utóbbi években sok publikáció jelent meg – a negyvenéves hallgatás után – a trianoni békediktátumról. Ma nincs olyan művelt magyar ember, aki legalább annyit ne tudna, hogy a történelmi Magyarország területe 325 000 négyzetkilométerről 93 000 négyzetkilométerre csökkent. Lakóinak száma pedig a több 20 millióról alig 8 millióra. Ebben az adatban benne van Horvátország is. A közepes méretű és nagy történelmi múlttal rendelkező országból egy megalázott kis állam vált. Pascal mondása, ami a sorsunkra különösen állt: „mivel az emberek nem tudták elérni, hogy az igaz erős legyen, ezért úgy intézték, hogy az erős legyen igaz”. Beteljesült rajtunk a latin közmondás: *Vae Victis!* – Jaj a legyőzötteknek!

Sajátos pszichózis alakult ki a 90 év óta ezen a tájon, mert a magyar nemzet most kezd hasonlítani ahhoz az emberhez, akinek tagjait levágták és végre sajogni kezdenek a csonkolt részek is. A győztesek pedig magukban tudják, hogy a magyarok területeket igazságtalanul kapták meg. Szinte napi politikát érintően érezzük a féltelmüket, gondoljunk csak a szlovákok kettős állampolgárságra való reagálására. Az egész országot érintő tragédiát most már tárgyilagosan és részleteiben fel lehet dolgozni, de a publikációk között mindeddig hiányzik annak a kérdéskörnek a feldolgozása, hogy miként érintette a Magyar Katolikus Egyházat az ország felosztása.

Csehszlovákiában a katolikus egyházban a magyarság védőbástyáját látták, ezért azonnal a püspökök lemondását követelték (Fischer-Colbrie kassai püspök kivételével) és izgatták a lakosságot a magyar papok ellen. Az izgatás hatására (a papság az urak pártján van, tányérnyaló, ingyenélő) számos helyen elűzték a plébánost pl. a szepesi egyházmegyében, s a megüresedett helyeket a megszállók töltötték be saját embereikkel, több papot is letartóztattak, elhurcoltak. Arra is volt példa, hogy a lakosság az izgatásnak nem ült fel, és megvédte papját, akár az erőszakkal szemben is. A csehek időnként kegytárgyakat, szobrokat is rongáltak-csonkítottak, miséket is megzavartak. Mindez a katolikus szlovákok számára is kényelmetlen volt. Súlyos megpróbáltatásokat élt át Batthyány Vilmos nyitrai püspök, aki erélyesen tiltakozott papsága gyűlésezése és határozatai ellen. Internál-

ták, majd akadályozták egyházkormányzati munkáját. 1919 márciusában azután a köztársaságra veszélyesnek ítélték személyét, és minden tiltakozása ellenére katonai kísérettel Pozsonyba szállították és a magyar határon csomagjaival együtt kitették. Radnai Farkas besztercebányai püspököt is kiutasították, az indok az ő esetében is a szlovák nyelvtudás hiánya volt.

A hatalom erőltette a szlovák nyelv használatát, és tiltotta a magyart. Komárom vidékének magyar papjai, kb. hetvenen, Palkovich Viktor gútai esperessel az élen 1919. november 19-én memorandumban foglalták össze sérelmeiket, többek között az esztergomi érseki széktől történő elszigetelésüket, s hogy korlátozták utazásaikat, nyelvhasználatukat.

A csehszlovák kormány a magyar püspökök eltávolítása mellett kezdettől fogva az egyházmegyék területének megváltoztatására, új egyházmegyei beosztásra is törekedett. A latin szertartású papságot a románok első perctől kezdve állandó felügyelet, megfigyelés alatt tartották. Általában csendőrök és detektívek követték minden lépésüket, szentbeszédeiket szigorúan ellenőrizték. Számos helyen történtek atrocitások, tettelegesség, papokat vertek meg és szégyenítették meg, ezeket az eseteket Apponyi Albert a béketárgyalásokon 1920 januárjában kelt jegyzékében összegezte-ismertette.

A trianoni békével teljesen román fennhatóság alá került a gyulafehérvár-fogarasi görög katolikus egyházatartomány (visszkapva 68 hajdúdorogi parókiáját). Teljes egészében határon túl került az erdélyi püspökség, a határ kettévágta a nagyváradi egyházmegyét, és háromfelé szakadtak a csanádi és szatmári egyházmegyék. A püspöki székhelyeken túl az egyházmegyék kb. fele maradt Romániában.

Az erdélyi püspökség kb. 375 ezer hívője nagyrészt, szinte teljes egészében magyar volt. A további három püspökség Romániához csatolt területén összesen 605 ezer hívő élt, a legtöbb a csanádiban 452 ezer fővel, Szatmáron 72, Váradon 80 ezer hívő maradt. Bár Románia 1919. december 9-én Párizsban aláírt egy kisebbségvédelmi szerződést, ígérve az ország minden lakójának a teljes vallásszabadságot, az 1922-es alkotmány 22. cikkelye már uralkodó egyháznak minősítette az ortodoxot, s a görög katolikus egyházat még román egyháznak nevezte. A korábban említettekhez hasonló megpróbáltatások érték a szerb megszállás alá került Dél-Magyarország papjait is.

Trianon eredményeként jugoszláv fennhatóság alá került a csanádi egyházmegye kb. egynegyede, a kalocsai

és Trianon (részlet)

főegyházmegye nagyobb része, a pécsi egyházmegye szlavóniai és délbaranyi területe, valamint a szombathelyi egyházmegye 19 plébániája.

A jugoszláviai katolikus magyarságot kezdettől fogva kulturális, főként iskolai téren érték a legsúlyosabb sérelmek. A szerbiai népiskolai törvény csak állami és magán jellegű népiskolákat ismert el, s ezt a jogszabályt kiterjesztették az új országrészre is. Ezzel valójában halálra ítélték a magyar felekezeti iskolákat. Középiskolai fokon már csak állami intézményeket ismertek el.

A békeszerződések értelmében a győri püspökség 99, a szombathelyi 57 plébániája került Ausztria uralma alá. Itt jelentős számú német, és bizonyos horvát kisebbség is élt. Vallás tekintetében, 1923-ban 243 ezer katolikus mellett 37 ezer evangélikus, 1600 református és 3723 izraelita élt. Az oktatás nyelve az öt magyar többségű közösségben magyar volt (8 iskolában, 13 tanítóval), a többi iskolában német.

Miután áttekintettük a környező országokban maradt magyar katolikusok helyzetét, fölteszük a kérdést: mi a teendőnk? A francia porosz háború után, amikor a franciák elveszítették Elzász-Lotaringiát Gambetta nemzetvédelmi miniszter azt mondta: mindig rá gondolunk, de sohasem beszélünk róla. Az a véleményem, hogy nekünk gondolni kell rá, beszélni róla, és amit lehet, meg kell tenni érdekükben. Jól tudjuk, hogy az a megoldás, ami jelszóként kis plakettekre is felkerült, mely a töviskorona történelmi Magyarországot ábrázolta benne a trianonival és az alatta lévő felírás: Maradhat ez így? Nem, nem soha. Ma nem jelenti azt, hogy reális reményünk lenne az eredeti helyzet visszaállítására. De arra igen, amit a nádudvari templom egyik kupolafestményén láttunk: Szent István király mellett az angyal széttépi a Lex Trianon nevű végzést.

Mi nem valljuk a történelmi szükségszerűség megmásíthatatlanság, az anankét vagy a fatalizmust, de még a predesztinációt sem, hanem azt mondjuk a történelemnek mi is alakítói vagyunk. Kapják meg elszakadt magyar testvéreink a teljes állampolgári jogokat, az emberi bánásmódot, amiben benne van, hogy a magyarlakta területeken őrizhesse magyarul annak minden inkulturációjával katolicitását az ott lakó nép. Örvendetes, hogy az elmúlt évek püspökkari találkozásai a környező államok főpapaival már ebbe a sebeket begyógyító irányba mutatnak.

Bábel Balázs

Kalocsa-kecskeméti érsek

A Trianoni megemlékezés PROGRAMJAI

9.00 „Testvériség határok nélkül”

Trianon-tájfutás az iskolák 7–8. osztályosai számára

Vendégek: az újhartyáni, kakucsi, bugyi, munkácsi, zentai, baróti, királyfiakarcsai csapatok

Helyszín: Béke u., Lótér, Városi Strand

16.30 Trianon emlékére megkondulnak a nyolc torony harangjai

16.40 Országzászló-avató ünnepség

Helyszín: Dabas-Sári

(Szent János út–Hajcsár u. kereszteződés)

Köszöntőt mond: Kőszegi Zoltán polgármester

Ünnepi szónok: dr. Zlinszky János,

Dabas város díszpolgára

Az országzászlót a történelmi egyházak képviselői szentelik meg

Az ünnepi műsorban részt vesz:

Feldman László, Valentiyik Anna, Juhászné Bábel Márta, Kollár Lászlóné, Kollár Kinga, Danyis Máté, Gogolák Alexandra, Gogolák Gábor, a Szent János Katolikus Általános Iskola kamarakórusa, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola hagyományörzői

18.00 Kerekasztal-beszélgetés a trianoni döntés következményeiről és a nemzet jövőjéről

Helyszín: a Táncsics Mihály Gimnázium aulája (Dabas, Szent István tér 2.)

Résztvevők:

dr. Zlinszky János, Murányi László, Pásztor Gergely, dr. Szabó József János, Benkő Levente (Kolozsvár), Popovics Béla (Munkács), Petheő Attila (Dunaszerdahely), Locki Barbara (Zenta)

Koszorúzási szándékukat, kérjük, jelezzék a Kabinetirodában!

Tel.: 29/561-212 vagy 29/561-230

TRIANON – a történelmen

Kilencven esztendővel ezelőtt írták alá a trianoni

Kilencven esztendő. Ha ezt halljuk, akkor talán a bölcsesség szó jut az eszünkbe, és lelki szemeink előtt egy, az élet küzdelmeiben megöszült, hajlott hátú, de szívós ember képe jelenik meg, akinek szemében valamilyen titokzatos fény csillog: a kilenc évtized megannyi nekirugaszkodásából, a megszámlálhatatlan „csak azért is”-ből és a sok-sok számvetésből – a túlélte kudarcokból és sikerekből – táplálkozó tudás értelme, életerőfénye.

Kilencven esztendő. Ha ezt halljuk, reménykedni kezdünk. Igen, abban reménykedünk mi, fiatalabbak – akiknek még több van hátra az életből mint amennyi a hátuk mögött sorjázik –, hogy az eltelt közel egy évszázadnyi időre, a mások által túlélte kudarcokra és sikerekre tekintve megtudhatunk valamit, valami fontosat az életről. Valami titkot, ami segíthet abban, hogy nekünk „jobb legyen”, nekünk „jobban sikerüljön”. Ezért fontosak az évfordulók, mert az emlékezés – ahogy Babits Mihály írja – nem visszatérés a múltba, hanem a múlt beletolódása a jelenbe. Ez a teremtő idő.

Kilencven esztendő. Ha ezt halljuk, akkor most, 2010. június 4-re gondolva Trianon jut az eszünkbe: éppen kilencven esztendeje annak, hogy – Kós Károly szavaival – „valahol aláírtak valamit, valahol megalkudtak valamit, valahol elosztottak valamit; valahol egy nyitott ajtót becsaptak, hogy legyen az zárva örökre”. Kilencven éve, hogy Trianon – Muhi, Mohács, Kismajtény és Világos után – ötödik krisztusi sebként tátong a nemzet testén „amely nem a kiválasztottság szimbóluma” – ahogy Móricz Zsigmond fogalmaz – „hanem valóságos öt halálos szúrás, mindenik elég arra, hogy egy faj elvérezzen bele, hacsak az életereje nem oly roppant szívós, hogy kiheverje...”

Most, a kilencvenedik évfordulón felmerül a kérdés, hogy, ami igaz az emberre, és az egyén életére, az igaz lehet-e egy közösségre, egy egész nemzetre is? Vajon kilencven esztendő megannyi nekirugaszkodása és a megszámlálhatatlan „csak azért is” bölcsőbbé tehet, tudással és rendkívüli életerővel vértézhet fel bennünket, magyarokat is? „Lelke, tudata, félelme, cselekedete csak az egyénnek lehet. A közösség tudata, a közösség félelme, a közösség reagálása, a közösség alkata csak az, ahogyan ezek az egyéni adottságok összetevődnek...” – írja Bibó István történész. „Az ilyen módon létrejött közösségi folyamatok néha meglepő sorokban párhuzamosak az egyéni lélektani folyamatokkal. Az, hogy egy ember megijed, ijedtében nem mer valamilyen feladatba belevágni, viszont handabandázni kezd, s más irányban fe-

leslegesen támadóvá válik, ez pontosan így, ebben a sorban megtörténhetik egész közösségekkel is.”

Kilencven év, ha ezt halljuk, és Trianon kapcsán magunkra gondolunk – valljuk be –, a legkevésbé sem a bölcsesség és még kevésbé a remény szó jut az eszünkbe, sokkal inkább az a lelki folyamat, amiről Bibó is ír, és amelynek lényege: a tehetetlenség érzése, a tétlenség és az ebből fakadó vagdalkozás és handabandázás. A két háború között Trianon traumája két végletes lelkületű embert teremtett: az optimistát és a pesszimistát. Az optimista a külső segítségben bízva ölbe tett kézzel várta a szétszórt, népekbe ékelt magyarságot egymástól elválasztó falak, a mesterségesen meghúzott határok leomlását, a pesszimista pedig a fojtó reménytelenség érzésébe fulladva a kisebbségi magyarság pusztulását, feloldódását vetítette előre. Egyik lelkület sem vált a hasznunkra: sem a túlzott derűlátás, sem pedig a mértéktelen borúlátás, mert mindkettő ugyanarra kárhoztatta az anyaország polgárait: a tétlenségre, a vagdalkozásra és a handabandázásra. S bár a csonka Magyarország hihetetlen gyorsasággal kilábalt a gazdasági válságból, teremtette újjá államát, mondhatni véghezvitte a harmadik honalapítást, Trianon szellemével sikerrel megbirkózni mégsem tudott, de – legyünk őszinték – nem is hagyott rá időt a történelem.

A második világháború után, a kommunista hatalomátvételt – és különösen az 1956-os forradalom és szabadságharc leverését – követően pedig a diktatúra minden eszközt megragadott arra, hogy kitörölje az emberek fejéből még az emléket is. Nem a tehetetlenség hatott így rá, nem a határok elfogadhatatlansága és az idegen hazába szakadt magyarok szenvedése miatt érzett fájdalom. Hanem sokkal inkább az a tapasztalat, hogy Trianon a magyar nemzeti összetartozási tudat egyik gyújtópontja, mozgósító ereje. Ezért féltek tőle. Ki kellett hát irtani mindenből és mindenikből a jelenből és a jövőből éppúgy mint a múltból. Meg kellett akadályozni, hogy történelemmé sűrűsödjön. Ezért volt Kádár ördögi rendszere még arra is képes, hogy egész apparátust működtessen a magyar irodalom legszebb műveinek átvizsgálására. Sem Móricz Zsigmond prózája, sem Babits Mihály esszéi, sem Kosztolányi versei nem kerülhették el a sorsukat. Az ördögi rendszer ördögi mesterkedése sikerrel járt – legalábbis 2004. december 5. ezt bizonyítja. A kettős állampolgárságról szól népszavazás kudarca a tudatlanság diadalaként vonul be a kilencven esztendő történetébe, egyfajta „belső trianonként”. Így, utólag

kívüli idő békeszerződést

profetikusnak tűnnek Kós Károly szavai, aki pár esztendővel a békeszerződés megkötése után írta: „Erdély, Bánság, Körös-vidék és Máramaros kétmillió magyarja, nem én mondom neked, de a megcsonkított Magyarország mondta ki a szentenciát rólunk: nem tehetek mást, elfogadom az ítéletét, mely akaratom és hitem ellenére fejemre olvastatott, kihirdettetett és végrehajtatott: Én rólatok, akiket erőszakkal leszakítottak rólam: lemondok. Ez az igazság!”

Kilencven év. Vajon most, ezen a kerek évfordulón az eddig történelmen kívüli idő teremtő idővé fordul-e? Reménykedhetünk-e abban, hogy az eltelt közel egy évszázadnyi időre, a saját kudarcainkra tekintve végre tanulunk a hibáinkból? Véget vetünk-e végre a tehetlenségnek, a tétlenségnek és a handabandázásnak? A végletesen otpimista és a végletesen pesszimista lelkület után végre a pragmatikus, a gyakorlati kerekedik-e felül bennünk? Vajon van-e bennünk annyi lelkiező, hogy beismerjük a korábbi tévedéseinket? Vajon igaz-e még mindig, hogy a legjellemzőbb magyar fa a diófa – ahogy Móricz Zsigmond gondolta? Mert azt „sose metszik. Zúzzák és törik. Ha nem terem, meg kell verni hosszú rudakkal s a fájó sebekből termő ágak hajtanak. Így verik a magyarságot a Sors által rászabadított elemek és még a rossz gyermekek is. De a magyar fa egyre ősbib erővel sarjad.”

Pásztor Gergely

„Consummatum est”

„E sorok írója 14 éves fiú volt és negyedikes gimnazista akkoriban. Tíz órakor növénytan óra kezdődött és Kovách Demjén tanár úr magas, szikár alakja pontosan jelent meg az ajtóban, mint mindig. Felment a katedrára, beírta az osztálykönyvet, de nem kezdte el a feleltetést, mint szokta, hanem lehajtott fővel meredt maga elé egy hosszú perig... És akkor megkondultak a harangok. Kovách Demjén tanár úr felállt, odament a térképtartóhoz, kivette a térképet, amelynek felső sarkában még ez a név állt: »A Magyar Szent Korona Országainak Politikai Térképe« és felakasztotta a térképállványra s mindezt egyetlen szó nélkül, aztán megállt előtte, kissé oldalt, hogy ne takarja el előlünk, és nézte, olyan arccal, olyan leírhatatlan lágy kifejezéssel, amelyet mi még soha sem láttunk száraz és örökké szilárd arcán. Mi halálos csendben néztük a térképet és az előtte álló, szürkülő hajú cisztercita papot, amint feje egyre lejjebb esett a mellére és a kívülről behallatszó harangzúgás által még inkább kimélyített csendben inkább magának, mint nekünk, ennyit mondott:

»Consummatum est«

Ötvennégyen voltunk, ötvennégy tizennégy éves magyar fiú. A golgota utolsó szavai után nem bírtuk tovább, leborultunk a padokra és elkezdtünk sírni. Odakint kongtak a harangok.

Nagymagyarország keresztrefeszítésének napja volt: 1920. június 4. péntek...”

Padányi Viktor

MEGHÍVÓ

A JOBBIK Magyarországért Mozgalom dabasi szervezete

**2010. június 5-én (szombaton) este 7 órakor
a Magyar történelem leggyászosabb napjának
90. évfordulójára**

fáklyás felvonulással egybekötött megemlékezést tart

a Dabasi Sportcsarnokkal szemben található kettős keresztnél.

Gyülekező: a Zeneiskolánál található első világháborús emlékműnél.

Beszédet mond Kiss Róbert, az Új Magyar Gárda főkapitánya

és Pribék József, a dabasi szervezet elnöke.

Az igazi magyar

Az nem kétséges, hogy a wilsoni elvek, a nemzetek önrendelkezési joga súlyosan sérült, amikor Párizsban az első világháborút lezáró béke előkészítésén fáradozó Főtanács a Monarchia utódállamai kérésére stratégiai szempontokat helyezett előtérbe (védhető határok, vasútvonal kösse össze őket stb.). Ezzel a magyar nemzet önrendelkezési joga sérült, mert így, ha akaratlanul is, de 3,5 millió magyar került az utódállamokhoz.

A magyar békeküldöttség párizsi meghallgatásakor mindezt felvetette, de nem kérte a határok hozzáigazítását az etnikai tömb határaihoz. A magyar kultúrfölényt hangoztatva a soknemzetiségű birodalom teljes egészére kért népszavazást, mintha Csehszlovákia, Románia vagy a Délszláv állam nem létezett volna már akkor. Csak Apponyi beszédének sikertelensége után kezdtek kétségbeesetten memorandumokkal bombázni a Főtanácsot a határok etnikai tömbhöz való igazítása ügyében, de ekkor ez már Párizsban senkit nem érdekelt.

Az 1980-as évektől kezdve Magyarországon Trianon már nem tabutéma. A történészek lassan mindenben egyetértenek, s ma már csak részkérdésekben folyik vita. Közben a körön kívüli szerzők nagy része minderről nem vesz tudomást, és a jól ismert, a két világháború közötti propaganda sztereotípiáit ismételteti, függetlenül a tudós szerzők forrásokkal alátámasztott nézeteitől. Sajnos a kevésbé iskolázott rétegek számára ezek a jelszavak mindig érthetőbbek, mint a bonyolult történelmi fejtegetések, mert az értelem helyett az érzelmekre alapoznak.

A Magyar Királyságot, a soknemzetiségű birodalmat szándékosan keverik össze a magyar nemzetállammal. Arról nem, vagy alig esik szó, hogy a 64 vármegye közül mennyi volt tisztán magyar nemzetiségű. Horvátország megyéit is ide sorolni enyhén szólva is tudatlanság.

Érdemes megnézni az akkori „politikacsinálók” (Apponyi, Bethlen, Teleki köré csoportosuló nagybirtokosok birtokviszonyait. Birtokaik döntő hányada kívül esett a magyar etnikai tömb határain. Megért tehát számukra egy kísérletet az ősi birtokok visszaszerzése a magyar kultúrfölény bizonygatásával. Csak ez a kísérlet 3,5 millió magyar tragédiáját jelentette!

Volt akkoriban a magyar politikában egy másik irányzat is arra vonatkozóan, hogy milyen álláspontot képviseljen a magyar békedelegáció Párizsban. Erről ma az igazságkövetelők szinte szót sem ejtenek. Pedig ez a magyarság egyben tartásának a koncepciója volt, tehát Magyarország új határai kövessék a magyar etnikai tömb határait, kiegészítve egy székely–magyar korridorral, amely

összeköti a magyar etnikai tömböt a Székelyfölddel. Ennek megvalósulása esetén csak töredék magyar etnikum került volna szomszédainkhoz. Csak hát akkor oda az ősi birtok.

1945-től 1989-ig Trianont, a nemzeti kérdéseket, a kisebbségek helyzetét, mint minden más kényes kérdést, a szovjeteket kiszolgáló politika a szőnyeg alá söpörte. A világ ezalatt sok mindent ártértékelt, és az egymással szemben sérelmeket dédelgető nemzetek szép lassan egymásra találtak. A németek a franciákkal, vagy az olaszok az osztrákokkal. Mi ott akarjuk folytatni a revíziót, ahol 1945-ben megszakadt. A legindulatosabb igazságkövetelők talán bele sem gondolnak, hogy ha egyszer valami jó tündér teljesítené a „Nagymagyarország” kívánságukat, hány más nemzetnek jelentene ez igazságtalanságot, önálló nemzeti létük elvesztését?

Apponyiék a magyar kultúrfölénnyel érveltek Párizsban. Hova lett az a híres kultúrfölény, ami a magyarságot a szlovákok, románok, horvátok és szerbek fölé emelte? Talán nem is létezett, csak egy mítosz, mint annyi más a magyar történelemben. Egy kultúrember a kompromisszumokat, a megbékélést keresné, és nem a konfrontációt.

Magyarországon ma sokan nem veszik észre, hogy ez a világ már nem ugyanaz, mint a két világháború között. Pedig észre kellene hogy vegyék: nem csak a második világháború, de a hidegháború is véget ért már! Ennek ellenére újra zeng a „Magyar hiszekegy”, 64 vármegyéről álmodozik a megtéveszthető fiatalok jó része. Véleményem szerint egy nemzet nagyságát vagy ha úgy tetszik kultúrfölényét világhírű költői, zeneszerzői, természettudósai, feltalálói, és nem vármegyéi számával lehet igazán mérni.

Fájhat nekünk Trianon még ma is? Igen, fájhat, mert elvesztettük 3,5 millió nemzettársunkat, akik az akkor megszületett új nemzetállamok másodrangú, gyakran üldözött polgárai lettek. A mi nemzettársaink otléte miatt ezek a nemzetállamok sem lettek igazán nemzetállamok. Mi területeket követeltünk tőlük vissza akkor, ők területet féltenek tőlünk még ma is. Emberekről, érző lényekről egyik oldalon sem esik igazán szó. Ez a politika! A magyar politikában Trianont ma inkább a visszatekintésre és nem az előrenézésre használják a magukat nemzeti radikálisnak nevező politikusok és követőik.

Hogy jogtalanul, megalázó módon jártak el a nagyhatalmak Trianonban Magyarországgal szemben, nem vitatható, de ennek felemlgetése, sőt ennyi év után az igazság követelése csak a meglévő szakadékokat mélyíti a magyarság és szomszédai között.

Egy előadásomon nemzeti radikális fiatalok előtt próbáltam magyarázni, hogy a magyar királyság felbomlása nem Trianon következménye volt. Az már 1918. október végén megtörtént azzal, hogy a Kárpát-medencében korábban velünk együtt élő mindegyik nagyobb népcsoport (szlovák, horvát, román, szerb stb.) deklarálta a magyar királyságtól való függetlenségét. A mai traumának önmagában véve nem az az oka, hogy Magyarországot felosztották, hanem hogy igazságtalanok lettek az új határai. Színmagyar vagy majdnem színmagyar területek elvesztése okozta a magyar társadalom traumáját, és nem az ezeréves ország felbomlása. A hallgatóság közül többen azonnal indulatosan felugráltak és hazaárulónak tituláltak. Nem haragudhattam meg, mert történész vagyok. Az érvek nem hatnak az indulatokkal szemben. Reménykedem, hogy egyszer megérti mindenki ebben a szép kicsi hazában, hogy a trianoni trauma miatt a magyarság nemzetfejlődése elakadt, s ebből a szempontból vajmi csekély vigaszt jelent számunkra, hogy velünk együtt vesztegelnek a történelem vakvágányán azok a népek is, amelyek a tőlünk elrabolt hadizsákmányon osztozkodtak.

Trianon ma még a magyarság, de szomszédai számára is feldolgozatlan. A történész szakma már megtette a magáét, most a társadalmon a sor, mert Trianon mitikus ereje valójában elnyomja a nemzeti identitás kialakulásának lehetőségét. Ma még sokan a mi kicsi nemzetállamunkban az ezeréves birodalmi identitásra vágynak. Az osztrákok sokkal nagyobb területet vesztek el a nagy Habsburg-birodalomból, mégsem küszködnek identitás-zavarokkal, mert megtanultak különbséget tenni nemzet és birodalom között. Ez kultúra kérdése is. A megváltozott történelmi körülmények mára új helyzetet teremtek. A szellemi-tudati felépüléshez sok időre van szükség. A felépülés útján fontos lépést jelent Trianon következményeivel való számvetés, ami voltaképpen az önmagunkkal való szembenézést jelenti. De szép is lenne, ha még az én életemben kibékülne egymással magyar, szlovák, román, horvát és szerb. Nekünk kell kezdeni. Ez lenne az igazi magyar kultúrfölény.

Beszéljünk tehát Trianonról minél többet, de ez ne „farkasüvöltés” legyen, hanem hallgassuk meg egymás véleményét is. Tisztítsuk meg gondolatainkat minden indulattól, haragtól, mert a harag rossz tanácsadó. Én hiszek a szeretet erejében.

Dr. Szabó József János
hadtörténész

Szent Nyomorék, riadj!

*Mily ádáz végzet zord zaju tankja jár
A szittya földön? – roppan a régi rög,
S a szent hon négy bús sarka árván
Felcsikorog, s repedezve hull szét.*

*Ó, hol vagy Isten, hajdani hőd Hadúr,
Kit felcifrázott diccsel a dőre góg?
Avitt mentédben, agg szakállal
Merre borongsz aluvó egekben?*

*Hiába tört századok éjjelén
Sustorgó vérünk vad melegű, nehéz
Sugárral égre, mint gígszí
Bús bíború, szomorú szökőkút?*

*Hiába mosta könny apadó szemünk?
S a pórússok hús könnye hiába hullt:
A véres, fájó, vak verejték
Égre emelt busa homlokunkról?*

*Ó, nemzetem, szép, lankatag, ős fajom,
Jaj, hogy lehet, hogy most, mikor újra kelsz,
S nyújtóznál végre hosszan, vígan,
Zsibbadozón a tagok leválnak?*

*De kelj föl mégis, szent nyomorék, riadj!
Míg boldog népek új lakodalma zeng,
Ne ülj az útfélen ma döglő
Csonka gyanánt, aki sírva koldul!*

*Jussod, ha nem több, jussod ez ünnepen
Egy bús üvöltés, poklokig ordító,
Egy büszke, nagy dacos kiáltás:
Rajta, azért is! el a mankót!*

*Ha sántán, sírva, reszketve is, de föl!
Koporsók közt is, táncra csak, élni még,
Hajh, szörnyűbb tán a hős halálánál,
Jöjjön a bátor, a hősi élet!*

*Emeld fel áldott, megtaposott fejed,
Mégfogya bár, de törve nem! – újra zengd!
A csonka törzs vén szíve döngjön,
S ősi, erős karok újra nőnek!*

Tóth Árpád, 1918

1920. június 4.

Egy 90 évvel ezelőtti dátum, amely azóta is gyásznapi számításunk hazánk történetében. Ez a nap a versailles-i békeszerződés aláírásának dátuma, mely végleg megpecsételte hazánk, Nagy-Magyarország, a Magyar Királyság sorsát.

E szerződés gonosz, rosszindulatú és ostoba szellemisége azóta is ketrecbe zárja a magyarságot, melyből lehetőségünk ellenére azóta sem tudtunk kitörni. A mai Magyarország szellemi, kulturális, erkölcsi és ezekből adódó gazdasági romlásának egyik oka Trianonban keresendő. Az akkor történt nemzetcsönkítést, az ország területének 1/3-ára, lakosságának felére csökkenését azóta sem tudtuk kiheverni. A Horthy-féle konszolidáció és a bécsi döntések idején történt politikai, majd területi, gazdasági rehabilitálódásunk csak átmeneti eredményt hoztak számunkra. A jaltai egyezmény, majd Sztálin azóta is érvényben lévő döntése azonban a nagyhatalmi érdekeknek megfelelően, legnagyobb fájdalomunkra állandósítani látszik nemzetünk megcsönkolásának tényét.

Trianon tragédiája kizárólag a korabeli nagyhatalmi politika aljasságában keresendő. Kétségtelen tény, hogy a kiegyezés előtti, különösképpen az 1848–49-es szabadságharc idejéből származó pozitív Magyarország-kép a századfordulóra egy ellenszenves hangulattá alakult a nyugat-európai politikai körökben. A Magyar Királyság ellenségei a 19. század közepétől az I. világháború végéig rendkívül torz, igazságtalan képet festettek Nemzetünkéről. Ennek szerves része volt, hogy mi magyarok kulturális és gazdasági téren is, nem beszélve nemzetpolitikánkról, a környező szláv és román etnikumot ellehetetlenítjük. Azok, akik évtizedeken keresztül országunk lejáratását folytatták, rágalmozásaikkal jó táptalajt biztosítottak

a Nyugat számára az Osztrák–Magyar Monarchiának nemzetállamokká való átalakításához. A történelem későbbi bebizonyította ennek ellenkezőjét. A politikailag, gazdaságilag stabil Osztrák–Magyar Monarchia helyére részben vegyes lakosságú (Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia), instabil nemzetformák jöttek létre, mely a Nyugat szándékának ellenében, egységesen használhatatlan

volt a Keletről beáramló kommunizmus, illetve a Szovjetunió megfékezésére. Azóta is Közép-Európa és a Balkán a régió legbizonytalanabb része politikai, de főképp gazdasági szempontból.

A békeszerződés megtárgyalására 1920 januárjában gróf Apponyi Albert vezette küldöttség utazott el, akik nem vettek részt az érdemi munkában, a tárgyalások során a magyar érvek süket fülekre találtak. A szerződést Apponyiék nem írták alá. A dokumentum lezárása után hallgatták meg őket, amely a korabeli híradások szerint mélyen hatott a jelenlévőkre. Apponyiék helyett a jelentéktelen Bernárd Ágoston népjóléti miniszter és Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ írták alá.

1920. június 4.: ez a nap azóta is gyásznapi számításunk, ez volt az egyetlen törvény, amely a magyar országgyűlésben fekete kerettel jelent meg (1921. évi XXXIII. t.cikk). A békediktátumot kénytelenek voltunk aláírni (noha Törökország nem írta alá), mert ismerve a szláv–oláh ellenszenvet, Magyarország területét ismét idegenek tiporták volna.

A Magyar Királyság 324 411 km² területe harmadára csökkent s ebből még kivált a Horvát Bánság Horvátország néven. Erdély az oláhokhoz, Felvidék a Csehszlovák államhoz, Szerémség, Dél-Baranya, Bácska, Bánság a későbbi Jugoszláviához, Felsőőrvidék Ausztriához, Fiume

Variációk Trianonra

(Rijeka) Olaszországhoz kerültek. Még Lengyelországhoz is került néhány község, mintegy 589 km².

Ezek után nem kis iróniával állíthatjuk, hogy hazánk önmagunkkal szomszédos. 1924-ig több település visszatért hazánkhoz (Szomoróc, Szentistvánlak, Somoskő és a soproni népszavazás után 10 falu) ezért megcsonkított hazánk területe ma meghaladja a 93 ezer km²-t.

A Magyar Királyság szétदारabolása azt is eredményezte, hogy az ország lakossága 18,2 millióról 7,6 millióra csökkent.

Érdemes megemlíteni, hogy a trianoni békediktátummal két ország nem volt megelégedve: természetesen mi, valamint az oláhok, akik Románia nyugati határát a Tiszáig akarták kitolni. Törökországon kívül a trianoni békediktátumot sem az USA, sem Szovjet-Oroszország nem írta alá.

Magyar és magyar közé nevetségesen létrehozott korlát-rendszer épült, ellehetetlenítve a homogén Közép-Európa területein átívelő gazdasági folyamatokat. A környező kisantant rablóállamok kezébe került a közutak, vasúthálózat, ipari, mezőgazdasági, erdészeti feldolgozás 60–80%-a. Wilson, aki közvetett módon a Nyugaton keresztül ránk erőszakolta sajátos demokratikus elveit, tisztában volt azzal, hogy a szerbek, csehek, románok nem tartják magukra kötelezőnek az elcsatolt területeken élő magyarság emberi jogait.

Számtalan területen, főképp Romániában megkezdődött és még „korszerű eszközökkel” ma is folyik a tudatos genocídium (mint ahogy Tőkés püspök úr is nevezi), a népirtás, hol embertelen eszközökkel (áttelepítések, kivégzések, erőszakos asszimiláció), hol a jog áljog köntösébe bújtatott rendelkezéseivel (mint pl. Szlovákiában az új nyelvtörvény).

A rendszerváltás óta, különösképpen a Szovjetunió felbomlásával, a nemzetközi helyzet (jugoszláv válság, Csehszlovákia széthullása, Németország egyesítése) lehetővé tette volna, hogy újra nemzetben gondolkodva egyesüljünk magyar testvéreinkkel.

Vezetőink, különösképpen az elmúlt nyolc évben, bíztak az egységesülő, határok nélküli Európának a nemzetiségek kérdéseit megoldó kiteljesedésében, nem tartották fontos problémának a szétszakított nemzet újraegyesítését. Lelkük rajta, kedves Barátaim!

Doricsák János

*Szétszaggatott ország fájdalma lüktet
szívem helyén – tenyéryi kis haza
És elfordítom halkan a fejem
ha magyart üldöz csahos indulattal
új prófétáknak kétarcú hada
Ha anyanyelvem keresztre feszítik
És használatát törvény tiltja meg
A vasszög ízét ott érzem a számban
– Keserűségem szégyen pirulában –
Könnyel kevert rút szavakat nyelek*

*Őrizzük halkan a múltunk
mint mélybe zárt titkát a föld
Lelkünkben határok laknak
s mi kúszunk a tabuk között
Párolog szánkából a szó
és pánikot izzad a kéz
Ne próbálj igazat szólni
mert azonnal büntet az ész
Az önkontroll úgy feszül benned
mint drótban az áram, ha félsz
Maradj csak szótlán e földön
de örökön ugrásra kész*

*Jó volna már letenni minden terhet
A homlokom redőző gondokat
Jó volna már kiülni csendben
A szülőföld széles tornácára
Hegyek boltívei alá
És onnan nézni a szorgoskodó világot
A civakodó politikát
A tülekedő civilizációt
A felnövekvő dudva-nemzedéket.*

*Jó volna élni süketen és némán
A boldogság kulcsát csörgetve
Aranykarikán
Emberként az embertelenségben
Magyarként ott
Ahol már lassan csak a holtak
Beszélnek hozzám
A szeretet ősi nyelvén.*

Kapui Ágota